STOCZNIA GDAŃSKA

Zakład pracy, kolebka „Solidarności", Kolonia Artystów – Stocznia Gdańska z jej symbolicznymi dźwigami to niewątpliwie jedna z wizytówek miasta. Chociaż na przestrzeni lat jej rola ulegała zmianom i przewartościowaniom, stanowi ona ważny element tkanki Gdańska, jego historii, architektury i kultury. Jest to również część wspólnego dziedzictwa Polski, a także Europy.

Poniższe publikacje przybliżą Stocznię jako miejsce pracy, pamięci oraz życia codziennego jej mieszkańców i pracowników. Znaleźć tu można opracowania historyczne, wspomnienia i albumy, które obrazują szczególną rolę oraz zmieniające się funkcje tego terenu w dziejach najnowszych Gdańska.

Borowiak, Barbara (red.) (2016):

Stocznia kobiet.

Gdańsk, Gdynia: Stowarzyszenie Arteria.

Bogato ilustrowana publikacja przedstawia Stocznię Gdańską z innej niż zazwyczaj perspektywy, poszerzając i uzupełniając tradycyjną narrację o rolę kobiet w życiu tego wielkiego zakładu pracy. Fragmenty rozmów, teksty oraz artykuły koncentrują się na życiu codziennym pracownic, ich działalności zakładowej, artystycznej i edukacyjnej, zarówno w kontekście historycznym jak i współczesnym.

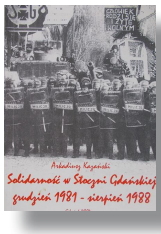

Kazański, Arkadiusz (2004):

„Solidarność" w Stoczni Gdańskiej. Grudzień 1981-sierpień 1988.

Wyd. 1. Gdańsk: Stowarzyszenie „Solidarni z Kolebki".

Praca Arkadiusza Kazańskiego to pierwsza publikacja analizująca działalność NSZZ „Solidarność" w Stoczni Gdańskiej w okresie od wprowadzenia stanu wojennego w 1981 r. do zakończenia strajku w 1988 r. Na podstawie relacji świadków i materiałów źródłowych przedstawiona została podziemna i konspiracyjna aktywność ruchu, której zwieńczeniem był strajk w sierpniu 1988 r. prowadzący do przemian w Polsce.

Kobzdej, Danuta (oprac.); Trzeciak, Andrzej (oprac.); Daszczyńska, Hanna (red.); Karcz, Anna (oprac.); Czerski, Andrzej (cop. 2013):

Tu Stocznia.

Gdańsk: Fundacja Centrum Solidarności.

Bedeker składający się z dwóch części, z których pierwsza zawiera krótkie teksty dotyczące historii Stoczni Gdańskiej od jej powstania aż po przełom lat 80. i 90. Autorzy poruszają w nich różne aspekty dziejów zakładu, omawiają poszczególne elementy jego architektury, a także przybliżają interesujące zjawiska i wydarzenia historyczne, stanowiące ważny element codziennego życia pracowników.
Druga część przewodnika opisuje zmienne dzieje stoczni po roku 1990. Do bogato ilustrowanej materiałami archiwalnymi publikacji dołączona jest mapa, pozwalająca zlokalizować w rozległym stoczniowym krajobrazie opisywane miejsca.

Mirota, Zenon (2015):

Stocznia jaka była. Stocznia Gdańska. Powstanie – rozwój – upadek.

Gdańsk: Temat sp. z o. o.; Grupa Kapitałowa Remontowa Holding.

Album prezentuje zdjęcia z dorobku pracującego w Stoczni Gdańskiej artysty fotografika Zenona Miroty. Począwszy od lat pięćdziesiątych fotograf dokumentował pracę zakładu i robotników na przestrzeni kilku dekad. Mirota uwiecznił na swoich fotografiach dzieje stoczni jako miejsca pracy, codziennego życia i pamięci. Książkę wzbogacono krótkim rysem historycznym Stoczni Gdańskiej autorstwa Zbigniewa Szczypińskiego.

Polak, Wojciech (red.); Knoch, Konrad (red.); Kufel, Jakub (red.); Ruchlewski, Przemysław (red.); Staręga, Magdalena (red.); Trzeciak, Andrzej (red.) (2018):

Historia Stoczni Gdańskiej.

Gdańsk: Europejskie Centrum Solidarności (Biblioteka / Europejskie Centrum Solidarności).

Publikacja jest owocem konferencji naukowej zorganizowanej w Europejskim Centrum Solidarności w 2016 r. W książce zawarto obszerny zbiór tekstów poświęconych m. in. politycznym, społecznym i architektonicznym dziejom Stoczni Gdańskiej. Obok tekstów poświęconych historii zakładu znalazły się tu również artykuły omawiające współczesne znaczenie terenów postoczniowych oraz perspektywy ich rozwoju.

Szlaga, Michał; Dominiczak, Jacek (red.) (2013):

Stocznia Szlaga. Shipyard Szlaga.

Gdańsk: Fundacja Karrenwall (Przemyśleć Miasto. Perspektywy Gdańskie Rethinking the City. Perspectives from Gdańsk, t. 2).

Album zawierający fotografie Michała Szlagi, który udokumentował stopniowy proces niszczenia i degradacji terenów postoczniowych na początku XXI wieku. Fotografie wyburzeń oraz nietkniętych jeszcze obiektów wzbogacono krótkimi komentarzami Szlagi oraz Waldemara J. Affelta we współpracy z Tomaszem Błyskoszem i kilkunastoma pracownikami byłej Stoczni Gdańskiej. Sam artysta w latach 2002-2009 mieszkał i pracował na terenie zakładu w Kolonii Artystów. W swoich pracach Michał Szlaga ukazuje problem dziedzictwa materialnego i niematerialnego terenów postoczniowych w zderzeniu z miejscowym planem zagospodarowania.

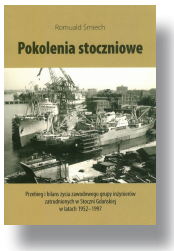

Śmiech, Romuald (2011):

Pokolenia stoczniowe. Przebieg i bilans życia zawodowego grupy inżynierów zatrudnionych w Stoczni Gdańskiej w latach 1952-1997.

Gdańsk: Public Relations Studio Lechosław Stefaniak.

Książka jest wynikiem badań historyczno-socjologicznych przeprowadzonych przez autora w latach 1976-1977 i w 2000 r. na grupie inżynierów pracujących w Stoczni Gdańskiej w latach 1952-1997. Praca opiera się na szczegółowej analizie różnych aspektów życia zawodowego badanej grupy na przestrzeni kilkudziesięciu lat. Ujęcie socjologiczne zostało uzupełnione o badania historyczne, których celem było ukazanie wpływu wydarzeń w stoczni na losy zawodowe jej pracowników.

KANONY ECS
to projekt opracowywania wyboru podstawowych źródeł dotyczących konkretnego zagadnienia lub tematu związanego z działalnością merytoryczną Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku.

Trzeciak, Andrzej (cop. 2019):

Stocznia Gdańska. Miejsca, ludzie, historie.

Wydanie pierwsze. Gdańsk: Europejskie Centrum Solidarności.

Kompendium wiedzy na temat Stoczni Gdańskiej omawiające jej dzieje na tle historii Europy, od powstania do współczesności, akcentujące polityczne i symboliczne znaczenie miejsca, w którym narodziła się „Solidarność". Tekst uzupełniony jest bogatym materiałem ikonograficznym (wiele ze zdjęć znajdujących się w książce publikowanych jest po raz pierwszy), a także wspomnieniami świadków wydarzeń. Publikacja może być wykorzystana jako przewodnik - znajduje się w niej omówienie przestrzeni stoczni i propozycje siedmiu wycieczek tematycznych po jej terenie.

Żurawiński, Jarosław (2017):

Zarys historii Stoczni Gdańskiej 1844-2017.
Z miniprzewodnikiem po terenach postoczniowych.

Gdańsk: Fundacja Promocji Solidarności.

Publikacja w syntetyczny sposób przedstawia historię Stoczni Gdańskiej, opisując kolejne etapy jej istnienia oraz najważniejsze wydarzenia związane z powstaniem i działalnością „Solidarności" na terenie zakładu. Autor w przystępnej formie przybliża fenomen tego miejsca i jego dzieje. Książka zawiera czarno-białe fotografie, kalendarium oraz przewodnik po terenach dawnej stoczni.

W ZBIORACH ECS

FILMY

- **STOCZNIA GDAŃSKA. IMPRESJA**
Film z wystawy stałej ECS. Realizacja: Anna Maria Mydlarska, Piotr Tomaszkiewicz. Muzyka: Zorki Wolny. Prod. Europejskie Centrum Solidarności, 2014; czas: 4'

- **STOCZNIA MOVIE PLAY**
Film dokumentalny z muzyką jazzową graną podczas projekcji na żywo przez zespół Ireneusza Wojtczaka (dostępny zapis filmowy – archiwalia stoczniowe od 1945 do 1980). Prod. Europejskie Centrum Solidarności, 2018; czas: 30'

- **ZENON MIROTA – PORTRETY STOCZNI**
Film dokumentalny. Realizacja: Anna Maria Mydlarska, Piotr Tomaszkiewicz. Muzyka: Marek Kuczyński. Prod. Europejskie Centrum Solidarności, 2019; czas: 23'

NOTACJE

- Henryk Lenarciak, cykl SOLIDARNOŚĆ PO XX LATACH (prod. 2000)
- Alojzy Szablewski, cykl ARCHIWUM HISTORII MÓWIONEJ GDAŃSK (prod. 2005)
- Alojzy Szablewski, cykl NEGOCJATORZY I SYGNATARIUSZE POROZUMIEŃ SIERPNIOWYCH 1980 (prod. 2009)

Wybór publikacji, nagrań, archiwaliów znajdujących się w zasobach ECS przygotowywany jest z myślą o osobach, które chciałyby zagłębić się w dany temat. Stanowi również dobry punkt wyjścia do dalszych poszukiwań bibliograficznych i źródłowych.

- Zygmunt Tyska, cykl STOCZNIOWCY – STOCZNIA GDAŃSKA (prod. 2016)
- Karol Nawrocki, cykl STOCZNIA GDAŃSKA – NARODZINY NIEPODLEGŁOŚCI (prod. 2017)

ARCHIWALIA

- Wniosek o przyznanie nagrody państwowej 1-go stopnia w dziale postępu technicznego za rok 1956 za wykonanie opracowania koncepcyjnego procesu technologicznego blokowo-potokowo pozycyjnej budowy trawlera B14 (500 TDW), zaprojektowanie oprzyrządowania budowy seryjnej i wodowania bocznego na rolkach tocznych jak również opanowanie produkcji, Zygmunt Tyska i in., 1957 r.
- Karta stoczniowca. Teksty przepisów szczegółowych i wykonawczych opracowane na podstawie obowiązujących aktów prawnych wg stanu na dzień 1 stycznia 1969 r., [wyd.:] „Głos Stoczniowca", [druk:] Gdańskie Zakłady Graficzne, 1969 r.
- Modernizacja i rozbudowa Stoczni Gdańskiej im. Lenina (Materiał na 74 KSR), Gdańsk, maj 1974 r. [tylko wersja cyfrowa]
- Uwagi do informacji z dnia 23 listopada 1982 r. o przeglądzie kadr Stoczni im. Lenina, Zespół KWPZPR (podpis: Marian Muszyński), 1982 r. [tylko wersja cyfrowa]
- Tezy do raportu na temat sytuacji gospodarczej Stoczni Gdańskiej im. Lenina, lipiec 1983 r. [tylko wersja cyfrowa]
- Koncepcja komputeryzacji procesu technicznego przygotowania produkcji w Stoczni. Wnioski podstawowe, 1986 r. [tylko wersja cyfrowa]

FOTOGRAFIE

- **KOLEKCJA ZENONA MIROTY**
  Zbiór ponad 10 tysięcy fotografii dokumentujących pracę i życie codzienne Stoczni Gdańskiej od połowy lat 50. do początków lat 2000.
- **KOLEKCJA JANUSZA UKLEJEWSKIEGO**
  Zbiór około 300 fotografii popularyzujących region Wybrzeża, a szczególnie pracę ludzi morza oraz najważniejsze wydarzenia z historii Solidarności.
- **KOLEKCJA PAWŁA STOLARCZUKA**
  Zbiór 155 fotografii ukazujących z „lotu ptaka" tereny postoczniowe oraz gdańskie Śródmieście.

DOSTĘPNOŚĆ MATERIAŁÓW MOŻNA POTWIERDZIĆ KONTAKTUJĄC SIĘ Z DZIAŁAMI:

BIBLIOTEKA	ARCHIWUM	MEDIATEKA
biblioteka@ecs.gda.pl	archiwum@ecs.gda.pl	mediateka@ecs.gda.pl
58 772 41 24	58 772 41 34	58 772 40 80

Ten utwór możesz za darmo: BY-SA
kopiować | zmieniać i remiksować | rozpowszechniać | przedstawiać i wykonywać | ale musisz udostępnić go na tej samej licencji | i musisz oznaczyć autora oryginału

Niniejsze zestawienie udostępniamy na licencji **Creative Commons BB-SA Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe.** Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozporowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielona taka sama licencja. https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0